

Budapest, 2016. április 7. - **A média működéséről és a sajtószabadságról szóló, a Wolters Kluwer Kft. kiadónál megjelent szakmai kiadványokat mutattak be Budapesten, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen csütörtökön.**

Gálik Mihály professzor Denis McQuail: A tömegkommunikáció elmélete című kézikönyvéről szólva elmondta: a szakma már régóta tudja, hogy a tömegkommunikáció hatása a közönségre sokkal kisebb, mint általában gondolják. A hagyományos kommunikációs csatornák, például a kisközösségek hangadói továbbra is nagy szerepet játszanak a közvélemény alakításában. A média jobbra inkább közvetve, a lokális nyilvánosság befolyásos személyiségeken keresztül befolyásolja a tömegeket.

Egy másik alapvető szakmai megállapítás szerint a média nem is azt befolyásolja elsősorban, hogy mit gondolnak a médiafogyasztók, sokkal inkább azt, hogy miről gondolnak egyáltalán bármit - fejtette ki a szakember.

A média egyfajta mimikrit alakít ki közönségében. A megosztó társadalmi témákban a médiafogyasztó igyekszik a többséghez húzni, mert tart az elszigetelődéstől. Ezt a jelenséget a média fel is erősíti, így létrejön az elhallgatási spirálnak nevezett jelenség - magyarázta Gálik Mihály.

Hozzátette: az új média Denis McQuail szerint korántsem jelenti a tömegmédia végét, inkább fokozza az alkalmazkodóképességét és hatását, ugyanakkor elmosza a határait.

Takács Róbert a Politikatörténeti Intézet munkatársa A sajtószabadság története Magyarországon 1914-1989 című, Paál Vince által szerkesztett kötetet bemutatva a Kádár-korszak jellegzetességeit idézte fel.

A forradalom leverése után az 1960-as években létrejött a hatalom és az értelmiség egy része közötti alku. A baloldali értelmiség jelentős csoportjai az 1945 előtti világhoz képest elfogadhatónak tartották a kádári konszolidációt, sokan élvezték az "udvari" kultúra előnyeit és haladónak tartották a mesterségesen erőltetett elitkultúrát.

A hatalom és az újságírók konfliktusa abban a korban kevésbé dokumentált, a megmaradt iratokból többnyire inkább komikus esetek tárhatók fel. 1972-ben például a szovjet filmhétről szóló híradások egy részében a Hurrá, nyaralunk című alkotást Hurrá, nyalunk! címen reklámozták. A vizsgálatok azonban arra a megállapításra jutottak, hogy csakis sajtóhibáról lehet szó, a retorzió végül mindössze 50 százalékos prémiummegvonás volt - ismertette a szakember.

A korszak sajtóviszonyait jobban jellemezte a párthatározatok alapelve: "a tájékoztatásban nincs légtüres tér". Mindenről tájékoztatni kell, de a hatalomnak megfelelően. Aczél György, a korszak meghatározó kulturpolitikusa pedig a felelősségáthárítás és az öncenzúra tipikus mechanizmusait működtetve így igazította el a főszerkesztőket: "Eltársak! Önök a cenzorok!"

Klein Tamás egyetemi tanársegéd James Curran és Jean Seaton: Hatalom felelősség nélkül - A sajtó, a műsorszolgáltatás és az internet Nagy-Britanniában című kötetéről szólva elmondta: az angol médiaoktatásban, jogi képzésben használt mű kíméletlen kritikája a szabad sajtóért vívott liberális harc legendájának. A kötetből kibontakozó folyamatok alapján szerinte elmondható, hogy a brit sajtó története inkább a sajtónak az uralkodó társadalmi rend érdekeihez illesztéséről és illeszkedéséről szól.

Smuk Péter egyetemi docens egy összehasonlító médiakutatással foglalkozó kiadványt bemutatva beszélt az orosz médiában működő cenzúráról és a szlovák nyilvánosság anomáliáiról is. A lengyel közmédia pénzügyi helyzetének a legutóbbi választások utáni

Írta: Adminisztrátor

2016. április 07. csütörtök -

változásáról pedig azt mondta, hogy megkérdőjelezte az intézmény függetlenségét.

Lengyelországban a kormányváltásoknál rendszeres a politikai zsákmányelv érvényesítése, a közmédia megszállása. A legutóbbi események legfeljebb annyi újdonsággal szolgálnak, hogy a többség még azt se várta meg, hogy leteljen a közmédia hivatalban lévő vezetőinek mandátuma, és még látszat-átszervezésre sem hivatkozott, amikor saját embereit kinevezte - tette hozzá.

A kiadványok a Wolters Kluwer Kft. és a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa Médiatudományi Intézetének együttműködésében jelentek meg.